

دفتر اول

۱۶۷۹

اصول دین امامیه

توحید - عدل - نبوت

www.ketab.ir

محمد بیابانی اسکویی

▼
اصول دین امامیه (دفتر اول)

مؤلف: محمد بیابانی اسکویی

ویراستار: محمد ربانی، اصغر غلامی

(مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی اخوان دستمالچی)

انتشارات دلیل ما

چاپ اول: بهار ۱۳۹۳

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ: نگارش

قیمت دو جلدی: ۳۰/۰۰۰ تومان

شابک دوره: ۷ - ۸۹۰ - ۳۹۷ - ۹۶۴ - ۹۷۸

شابک: ۴ - ۸۹۱ - ۳۹۷ - ۹۶۴ - ۹۷۸

تلفن و نمابر: ۳۷۷۴۴۹۸۸ - ۳۷۷۳۳۴۱۳ (۹۸۲۵+)

آدرس: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران

طبقه ششم، واحد ۱۲ و ۶۱۳

www.Dalilema.ir

Dalilema@yahoo.com

مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی اخوان دستمالچی

انتشارات دلیل ما

مراکز پخش:

(۱) قم، خ معلم، مجتمع ناشران، طبقه معین، واحد ۹، تلفن: (۱۰ خط) ۳۷۸۴۲۴۶۶

(۲) قم، خ صفائی، روبروی کوچه ۳۸، پلاک ۷۵۹، فروشگاه دایر، تلفن ۳۷۷۳۷۰۱۱ - ۳۷۷۳۷۰۰۱

(۳) تهران، خ انقلاب، خ فخررازی، فروشگاه دلیل ما، پلاک ۶، تلفن ۶۶۴۶۴۱۴۱

(۴) مشهد، چهارراه شهداء، ضلع شمالی باغ نادری، کسبه مهد خوراکیان،

مجتمع تجاری گنجینه کتاب، طبقه اول، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۵ - ۲۲۳۷۱۱۲

(۵) یزد، خیابان امام خمینی، جنب کوچه مسجد برخوردار، کتابفروشی نیکو روش، تلفن ۶۲۴۶۶۹۹

سرشناسه: بیابانی اسکویی، محمد، ۱۳۴۱ -

عنوان و پدیدآور: اصول دین امامیه / محمد بیابانی اسکویی.

مشخصات نشر: قم: دلیل ما، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ج.

شابک: دوره: 7-8-9-397-964-978

ج (۱): 4-891-397-964-978 ج (۲): 1-892-397-964-978

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

مندرجات: ج. ۱. توحید - عدل - نبوت. - ج. ۲. امامت - معاد.

موضوع: شیعه -- اصول دین

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ الف ۹ ب ۵ / ۲۱۱ BP

شماره رده دیویی: ۲۹۷ / ۴۱۷۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۶۶۷۲۷

فهرست مطالب

۱۳.....	یادداشت مؤسس
۱۵.....	مقدمه

بخش اول: توحید / ۲۹

۳۱.....	فصل اول: معرفت خدا
۳۱.....	اهمیت معرفت خدا
۳۱.....	۱. معرفت خدا و ایمان
۳۴.....	۲. معرفت خدا و دین
۳۵.....	۳. معرفت خدا و هدف خلقت
۳۸.....	معنای معرفت خدا
۳۸.....	۱. معرفت در لغت
۳۹.....	۲. معرفت در روایات اهل بیت (ع)
۴۵.....	فطری بودن معرفت خدا
۴۵.....	۱. معنای فطرت

۲. مواقف اعطای معرفت خدا به انسان ۴۶
- الف. عالم ارواح ۴۶
- ب. عالم ذر ۵۰
۳. فطری بودن معرفت خدا در قرآن کریم ۶۰
- آیه فطرت ۶۱
- آیه « صِبْغَةَ اللَّهِ » ۶۳
- آیات « لَيْسَ سَأَلَتْهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ ... لَيَقُولُنَّ اللَّهُ » ۶۴
- آیات بَأْسَاءَ وَضُرَاءَ ۶۶
- آیه « فِيهِ شَكٌّ فَأَطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ » ۶۸
۴. فطری بودن معرفت خدا در روایات اهل بیت (ع) ۷۰
- حدیث « كُلُّ مَوْلُودٍ مُنَادٍ عَلَى الْفِطْرَةِ » ۷۰
- حدیث طلب ادای میثاق و پیمان طاعت ۷۲
- حدیث « بِالْفِطْرَةِ تَنْبُتُ حُجَّتُهُ » ۷۴
- حدیث « مَعْرُوفٌ عِنْدَ كُلِّ جَاهِلٍ » ۷۶
- حدیث « لَوْلَا ذَلِكَ لَمْ يَعْلَمُوا مِنْ رَبِّهِمْ مِنْ رَأْسِهِمْ » ۷۶
- احادیث « معرفت الله بالله » ۸۰
- احادیث بیانگر فعل خدا بودن معرفت الله ۸۸
۵. روایات به ظاهر مخالف با فطری بودن معرفت خدا ۹۳
- نهی از تفکر و تکلم درباره خدا ۹۹
- ناتوانی قوای ادراکی بشر از معرفت خدا ۱۰۱
- نقش عقل در معرفت خدای تعالی ۱۰۴
- نقش پیامبران و امامان (ع) در معرفت خدا ۱۰۹

فصل دوم: توحید و معرفت فطری	۱۱۳
توحید ذاتی	۱۱۶
توحید صفاتی	۱۱۹
توحید افعالی	۱۲۴
فصل سوم: اسما و صفات	۱۲۹
معنای اسم و صفت	۱۲۹
توقیفی بودن اسما و صفات خدا	۱۳۴
تنزیه خدا از توصیف بندگان	۱۳۶
توصیف خدا به توصیف خود او	۱۳۷
نفی صفات از خدای تعالی	۱۳۸
معنای سلبی در پی صفات ثبوتی	۱۴۱
اشتراک خدا و خلق در اسم و اختلاف در معنا	۱۴۴
مخلوقیت و غیریت اسما و صفات الهی	۱۴۶
صفات ذات و فعل	۱۵۰

بخش دوم: عدل / ۱۵۳

فصل اول: عدل الهی	۱۵۵
جایگاه و اهمیت عدل الهی	۱۵۵
معنای عدل در لغت	۱۵۸
معنای ظلم در لغت	۱۶۰
معنای عدل و ظلم در قرآن کریم و روایات اهل بیت (ع)	۱۶۱
۱. کم گذاشتن و نقص	۱۶۱

- ۱۶۳..... ۲. برقرار کردن تساوی
- ۱۶۴..... ۳. انصاف
- ۱۶۴..... ۴. اعطای حق به هر صاحب حقی
- ۱۶۷..... ۵. وضع هر چیزی در جایگاه خودش
- ۱۷۰..... جمع بندی معانی پنج گانه
- ۱۷۱..... عدل به معنی نفی تهمت از خدا
- ۱۷۵..... شرک به معنی ظلم به خدا
- ۱۷۷..... عدل الهی و فضل و احسان
- ۱۸۷..... راه شناخت جایگاه اشیا
- ۱۸۹..... منشأ پیدایش جایگاه ها
- ۱۹۶..... عدل الهی و مالکیت خداوند
- ۲۰۲..... عدل الهی و حکمت
- ۲۰۴..... عدل الهی و خیر و شر
- ۲۰۴..... ۱. وجودی و عدمی بودن شرور و ارتباط آن با توحید
- ۲۰۷..... ۲. خیر و شر در قرآن کریم
- ۲۰۹..... ۳. خیر و شر در روایت اهل بیت (ع)
- ۲۱۲..... ۴. خلقت شرور و ارتباط آن با عدل الهی
- ۲۱۲..... ۵. عدل الهی و خلود
- ۲۱۵..... عدل الهی و توبه و شفاعت
- ۲۱۷..... فصل دوم: بدا
- ۲۱۷..... معنای لغوی بدا
- ۲۱۸..... معنای بدا در روایات اهل بیت (ع)
- ۲۲۱..... جایگاه و اهمیت بدا

۲۳۰	بدا در قرآن کریم
۲۳۱	۱. آیه محو و اثبات
۲۳۴	۲. آیه قدر
۲۳۷	۳. بسته نبودن دست خدا
۲۳۸	۴. آیه «کل يوم هو شأن»
۲۴۰	۵. آیاتی که بر فزونی و کاهش و تغییر و تبدیل در خلق دلالت دارند
۲۴۲	بدا در روایات اهل بیت (ع)
۲۴۲	۱. بدا و علم خدای تعالی
۲۴۳	۲. بدا از علم مکنون
۲۴۵	۳. بدا و علم پابرو و اطمینان
۲۴۹	فصل سوم: جبر و تفویض و امر بین الامرین
۲۵۰	معنای واژگان کلیدی
۲۵۰	۱. جبر
۲۵۱	۲. اختیار
۲۵۲	۳. اکراه و اضطرار
۲۵۳	۴. تفویض و امر بین الامرین
۲۵۵	ابطال جبر و تفویض
۲۶۶	امر بین الامرین
۲۷۴	مشیت و اراده و قدر و قضای الهی در افعال

بخش سوم: نبوت / ۲۷۹

۲۸۱	فصل اول: نبوت عامه
-----	--------------------

معنای نبی و رسول.....	۲۸۱
۱. نبی و رسول در لغت.....	۲۸۱
۲. نبی و رسول در روایات اهل بیت (ع).....	۲۸۳
جایگاه نبوت و رسالت.....	۲۸۶
معنای معرفت نبی و رسول.....	۲۹۲
ضرورت وجود نبی و رسول.....	۲۹۴
درجات انبیا و رسولان.....	۲۹۸
انبیای اولوالعزم.....	۳۰۲
حکمت های بعثت.....	۳۰۵
۱. یادآوری عهد با نواست پیمان فطری.....	۳۰۵
۲. شناساندن طریق عبادت و بندگی.....	۳۰۸
۳. شناساندن شخصیت و جایگاه انسان.....	۳۱۲
۴. بیان حق و باطل و ترغیب به حق و تنبیذ از باطل.....	۳۱۵
۵. بیان مصالح و مفاسد.....	۳۱۹
۶. اتمام حجت و بشارت و انداز.....	۳۲۱
۷. برقراری عدل و داد.....	۳۲۳
۸. خرد ورزی، تعلیم و تزکیه.....	۳۲۶
ویژگی های انبیا و رسولان.....	۳۳۱
۱. علم لدنی.....	۳۳۲
رابطه نبوت و تعلیم و تعلم.....	۳۳۲
همسویی پیروی از انبیا با پیروی از علم و دانش.....	۳۳۸
راه های بهره مندی پیامبران و رسولان از علم.....	۳۴۲

۳۴۲	الف. الهام
۳۴۳	ب. توارث
۳۴۴	ج. اسم اعظم
۳۴۶	د. روح القدس
۳۴۷	۲. قدرت غیر عادی
۳۵۰	۳. امامت و ولایت
۳۵۱	۴. گواهی و شهادت
۳۵۳	۵. عقل کامل
۳۵۶	۶. عصمت
۳۵۶	معنای عصمت
۳۵۷	زمینه های عصمت
۳۵۷	الف. معرفت و آگاهی
۳۶۱	ب. تقوا و پارسایی و اخلاص
۳۶۲	ضرورت عصمت انبیا و رسولان
۳۶۶	راه های شناخت انبیا و رسولان
۳۶۶	۱. محتوای دعوت
۳۷۷	۲. معرفی پیامبران پیشین
۳۷۹	۳. آیه روشن و آشکار
۳۸۷	فصل دوم: نبوت خاصه
۳۸۷	اوضاع زمان بعثت پیامبر خاتم
۳۸۹	جهانی بودن بعثت پیامبر اسلام
۳۹۰	فضیلت پیامبر اسلام از سایر پیامبران

۳۹۳.....	امی بودن پیامبر
۳۹۶.....	آیین پیامبر پیش از نبوت
۳۹۷.....	ولایت تشریعی پیامبر
۴۰۱.....	راه‌های شناخت پیامبر خاتم
۴۰۶.....	اعجاز قرآن
۴۰۹.....	ختم نبوت و جاودانگی شریعت
۴۱۲.....	وحی و عصمت پیامبر
۴۱۹.....	فصل سوم: فترت

یادداشت مؤسسه

ترویج فرهنگ گرانسنگ اسلامی، با عنایت به نیازهای زمان و زیان درخور مخاطبان، مهم‌ترین هدف مؤسسه فرهنگی - تحقیقاتی سید احمد اخوان دستمالچی است. این مؤسسه به اهتمام بنیادگذار خیراندیش آن در سال ۱۳۷۷ در شهر یزد تأسیس شد و در پاییز ۱۳۸۵ به بهره‌برداری رسید. اکنون - خدا را سپاس - این نهاد غیرانتفاعی به برگ و بار نشسته و با دارا بودن کتابخانه‌ای بالغ بر یکصد هزار جلد کتاب، سرای محققان، تالار علامه امینی و مسجد غدیر، آماده خدمت‌رسانی به آحاد هموطنان است.

مؤسسه فرهنگی - تحقیقاتی اخوان دستمالچی در سالهای اخیر با برگزاری مراسم دینی و سخنرانیهای علمی، ارائه خدمات ویژه کتاب و کتابخوانی، راه‌اندازی پایگاه اینترنتی و برگزاری کلاسهای ویژه اسلام‌شناسی، گامهایی در جهت آرمانهای بلند خود برداشته و همچنان آرزو مند است که گامهایی استوارتر برگیرد و تا سر منزل مقصود، مشتاقان را رهیار باشد.

آنچه اکنون تقدیم می‌شود، یک سلسله از انتشارات این مؤسسه است و دربردارنده مباحثی در موضوعات کلامی و اخلاقی و تاریخی. این کتابها به سفارش مؤسسه فراهم آمده و آهنگ آن، آشنایی نسل جوان با معارف اسلامی و آموزه‌های ارزنده آن است.

مخاطب کتابها، عموم مردمند و نخست کوشیده شده است مطالب آن، ضمن استواری علمی و پرهیز از مباحث اختلافی، آسان‌یاب و با نشر معیار باشد. بدان امید که خوانندگان را به کار آید و بصیرت افزایش دهد. بمنت و کرمه.

مؤسسه فرهنگی - تحقیقاتی اخوان دستانالچی